

فلسفه دکارت

گرت تامسون

ترجمه

علی بهروزی

فرهنگ نشر نو
با همکاری نشر آسیم
تهران - ۱۳۹۸

فلسفه دکارت

ترجمه علی بهروزی

On Descartes

Garrett Thomson

Wadsworth Philosophers Series

Wadsworth, USA, 2000

فرهنگ نشر نو تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، پلاک ۱۳
تلفن: ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ اول نشر نو، ۱۳۹۸
شمارگان ۱۱۰۰
طبع یونیفورم جلد محمد جهانی مقدم
استوگرافی باختر
چاپ غزال
نظر چاپ بهمن سراج
همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه علمی

سرشناسه - تامسون، رت
عنوان و نام پدیدآور فلسفه دکارت، رت، تامتسون؛
ترجمه علی بهروزی.

تهران: فرهنگ نشر نو، ۱۳۹۸.
هشت + ۱۰۸ ص.
بزرگان اندیشه - ۱

978-600-8547-99-0

978-600-490-009-6

بر اساس اطلاعات فیبا

On Descartes

رنه دکارت، ۱۵۹۶-۱۶۵۰م؛ نقد و سیر؛ کتابخانه.

الف. بهروزی، علی، ۱۳۵۰-، مترجم.

ب. عنوان: فلسفه دکارت

۱۳۹۶ ۸ ف ۲ ت / B ۱۸۷۵

۱۹۴

۴۸۶۷۶۹۳ شماره کتابشناسی ملی

مرکز پخش آسیم

تلفن و دورنگار ۸۸۷۴۰۹۹۲-۴

www.nashrenow.com فروشگاه اینترنتی

۲۳۰،۰۰۰ ریال بها

فهرست

پیشگفتار مجموعه / هفده

پیشگفتار / ۱

۱. اوضاع زمانه / ۳

زمینه تاریخی / ۵ □ زایش کند / ۸ □ چند نکته توضیحی / ۱۲

۲. یک زندگی پوشیده و پنهان / ۱۵

(۱) سفرها و پاریس ۱۶۱۹-۱۶۲۹ / ۱۹ □ ۲) هاست: دوره ابتدایی ۱۶۲۹-۱۶۳۷ /

۲۰ □ ۳) هلند: دوره شاد ۱۶۳۷-۱۶۴۰ / ۳ □ ۴) هلند: دوره پختگی:

۱۶۴۰-۱۶۴۴ / ۲۴ □ ۵) روزهای پایانی: ۱۶۴۰-۱۶۵۰ / ۲۶

۳. قواعد یک روش / ۳۱

قواعد / ۳۵ □ الف) مبنا / ۳۶ □ ب) روش کلی / ۳۸ □ ج) جزئیات / ۳۹ □

۴. جهان / ۴۳

(۱) ماده در حال حرکت / ۴۳ □ ب) کیهان‌شناسی / ۴۵ □ ج) نور / ۴۶ □

(۵) فیزیولوژی / ۴۷ □ از فیزیک به متافیزیک / ۴۸

۵. معضلات شک / ۵۱

(۱) مرحله اول / ۵۳ □ ۲) مرحله دوم / ۵۵ □ ۳) مرحله سوم / ۵۷ □ دو

استدلال دیگر / ۶۰ □ شک به مثابه ابزار / ۶۳

۶. کوگیتو / ۶۷

تعبیر کوگیتو / ۶۹ □ نقد مشهوری بر کوگیتو / ۷۱ □ قیود و شروط / ۷۳

۷. خدا جهان را احداث کرد / ۷۵

مرحله ۱: اثبات خدا / ۷۶ □ اثبات علی وجود خدا / ۷۸ □ برهان وجودی / ۸۴ □ مرحله ۲: بازسازی شناخت / ۸۶ □ دور دکارتی / ۸۹ □ باورهای کاذب / ۹۲

۸. ماده / ۹۷

تعبیر / ۹۸ □ وحدت علوم / ۱۰۰ □ ۳ روش‌شناسی / ۱۰۱ □ نتایج ضمنی / ۱۰۲ □ کیفیات اولی و ثانوی / ۱۰۴

۹. حیوانات و ماشین‌ها / ۱۰۷

ماهیت دس / ۱۰۹ □ دو جنبه اندیشه / ۱۱۲ □ روایت درون‌نگرانه / ۱۱۳ □ تحلیل علی دس / ۱۱۵ □ کارت و حیوانات / ۱۱۶ □ خط فاصل قاطعی در کار نیست / ۱۱۸ □ عمومیت / ۱۲۰

۱۰. زیستن در جهانی مکانیکی / ۱۲۳

۱) برهان تصورات روشن و متمایز / ۱۲۴ □ ۲) برهان شک / ۱۲۵ □ ۳) برهان تقسیم‌پذیری / ۱۲۷ □ مشکلات دوگانه‌نگاری / ۱۲۹ □ ۱) ارتباط علی / ۱۲۹ □ ۲) عصب‌شناسی / ۱۳۰ □ ۳) بدی انزوی / ۱۳۱ □ ۴) مسئله هویت یا اینهمانی / ۱۳۲ □ دیگر مواضع هستی‌شناسی / ۱۳۳

۱۱. شهوات جسم / ۱۳۵

وحدت جوهری / ۱۳۶ □ شهوات / ۱۳۹ □ مهار کشتن شهوات / ۱۴۱ □ اخلاق / ۱۴۵

۱۲. ضمیمه / ۱۴۷

الف) اشکالی در هر دو برهان / ۱۴۷ □ ب) اشکالی در موضع / ۱۴۹

کتاب‌شناسی / ۱۵۳

نمایه / ۱۵۷

پیشگفتار

دکارت درک و دریافت ما را از جهان دگرگون کرد. او متفکر پربصیرتی بود. نخستین متفکری که این ایده را مطرح کرد که می‌توان تمام دگرگونی‌های فیزیکی را به کمک چند قانون بنیادی فهمید؛ و این ایده پرداز را در مورد انواع و اقسام پدیده‌های فیزیکی، از ستاره‌شناسی گرفته تا کالبدشکافی، به کار بست. او عدسی می‌تراشید، ستاره رصد می‌کرد، جسد تشریح می‌کرد، با مغناطیس آزمایش می‌کرد، و می‌خواند و می‌اندیشید و می‌نوشت تا همه دانش‌ها را به صورت یک کل واحد راورد.

دکارت به استلزامات روش‌شناختی و فلسفی این علم جدید نیز می‌اندیشید. در جوانی پیش از هر چیز ریاضی‌دان بود، و بر مبنای همین دانش ریاضی‌اش بود که روشی عملی برای تحقیق در مسائل و حل کلی آنها ساخته و پرداخته کرد. به سنین میانه عمر خود که رسید، کوشید فلسفه نهفته در پس برنامه [علمی] خویش را آشکار کند. «روش شکّ» او به چندین نسل از متفکران کمک کرد تا خود را از قیدوبندهای تفکر مسیحی قرون وسطا خلاص کنند، و در عین حال، همزیستی دانش و دین را هم میسر کرد. دکارت در تمام عمر کاتولیک ماند و حرفش این بود که علم جدید با تعالیم اصلی کلیسا سازگاری دارد.

در تمام این زمینه‌ها، دکارت تغییراتی را به بیان درمی‌آورد که متفکران دیگر نیز آنها را حس می‌کردند. اروپا دستخوش انقلاب عمیقی بود که به زایش علم منجر می‌شد. هر دورانی مفروضاتی برای خود دارد که اکثر متفکران آن عصر حتی قادر به بیانشان نیستند چه رسد به اینکه بخواهند آنها را نقادانه واریسی کنند. دکارت ذهن خلاق شگفت‌آوری داشت و قادر بود با نظر مسلط زمانه در باب عالم و انسان پنجه بیفکند. این کتاب روایتی است از ظهور یافتن این خلاقیت.

این کتاب را به پدرم، آلن^۱، تقدیم می‌کنم که، وقتی من بچه بودم، با این پیشگام من از کجا می‌دانم وجود دارم مرا به تفکر درباره فلسفه و سبب کشاند.

این کتاب وامدار بسیاری از کتاب‌های دیگری است که درباره دکارت نوشته شده‌اند. ابام از یکی به‌طور اخص نام ببرم: کتاب استیون گااکراجر به نام سبب: یک زندگی‌نامه فکری^۲. و مایلم تشکر کنم از دن کولاک^۳ برای تمام رری‌هایش.

ارجاعاتی که به متون دکارت داده‌ام معمولاً مربوط می‌شوند به مجموعه کامل و استاندارد آثار دکارت، که چارلز ادامز^۴ و پل تتری^۵ در یازده جلد ویرایش کرده‌اند. نقل قول‌ها را به این شکل خواهیم آورد: (AT، ج ۸، ۲). در دیگر مجموعه‌های آثار دکارت نیز از همین شکل ارجاع استفاده شده است.

1. Alan

2. Stephen Gaukroger, *Descartes: An Intellectual Biography*

3. Dan Kolak

4. Charles Adams

5. Paul Tannery